

DEEL 2

BRAILLE - BLOG

Een selectie van blogs die eerder
online zijn verschenen

Ellen Koudijs-Siebel

WWW.BOOKSUPPORT.NL

© 2025, Ellen Koudijs-Siebel

Ontwerp omslag: Myrthe Meijnaar en Gerald Maurice

ISBN 978-94-6247-359-1

Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand of openbaar worden gemaakt in enige vorm of op enige wijze, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

INHOUD

Voorwoord	4	5 ZO DOE IK DAT	
		Dubbelblind	44
		Een goede voorbereiding is	
		het halve werk	46
		Ik kijk met mijn neus	50
		In mijn eentje	52
1 MOEDERSCHAP		6 HERINNERINGEN	
De normaalste zaak		Meedoen	56
van de wereld	8	Lummelen is pas leuk als je	
Heimwee met een zachte G	10	weet wanneer het eindigt	58
Vuurpijlsnel	12	Suske en Wiske en het	
Wat je niet ziet is er niet	14	misselijke migraine-meisje	60
		Dansend door het leven	62
2 WAT ZIE JIJ?		7 DIE STOMME BEPERKING OOK	
De blauwe brug	18	De weg kwijt in je eigen huis	66
Inzicht in uitzicht met Al	20	Een rottag hebben, beter	
Verkoopt u ook kussentjes?	22	van niet	68
		Even (niet)	70
		Wie ben ik?	72
3 ONDERWEG			
De charme van bijna struikelen	26		
De meeste mensen helpen	28		
Zelfrijdende fiets	30		
Mooi rood is niet lelijk	32		
4 DE WERKJUNGLE			
Malle(n) mannen	36		
Onbekende, helpende handen	38		
Het beestje bij de naam noemen	40		

VOORWOORD

Elke twee maanden organiseer ik een kennismaking met alle nieuwe medewerkers van het Directoraat-Generaal Werk. Ik vind het leuk om alle nieuwe medewerkers persoonlijk welkom te heten bij ons ministerie en iets te vertellen over waarom werken bij de overheid zo leuk is. En in het voorjaar van 2023 kwam daar ineens Ellen Koudijs binnen. Ze viel meteen op, een blinde medewerker, daar hebben we er niet veel van! Ik heb meer blinde vrienden, dus ik schrok er niet zo van en we raakten al snel aan de praat met elkaar. Ze bleek blogs te schrijven en gaf mij een boekje met een verzameling daarvan. Korte krachtige stukjes met altijd een bite, een twist of een lach. Het boekje ligt sindsdien op de tafel waar mijn bezoekers soms even moeten wachten. Ik krijg er altijd leuke reacties op.

Ellen kan goed schrijven. Dat schrijftalent komt ook van pas op andere momenten. Want naast haar blogs schrijft ze ook beleidsnotities voor de minister. Op haar werkterrein van Gezond en Veilig Werken, wel te verstaan. Daarin doet ze voorstellen om de werkvloer veiliger en gezonder te maken. En daar heeft ze zelf veel verstand van, dat blijkt.

Bij SZW willen we het goede voorbeeld geven voor een inclusieve werkvloer voor al onze medewerkers. Zoals het ministerie dat ook voorschrijft voor alle bedrijven in Nederland. Ellen en ik weten inmiddels goed hoe we een extra koffieapparaat op de verdieping moeten regelen. En omdat daar natuurlijk weer geen braille knopjes op zaten, heeft onze bedrijfsvoering speciaal voor haar een plexiglas mal ontworpen. Zodat ze toch zelf en op haar eigen verdieping haar koffie kan halen. Soms kun je heel gelukkig worden van kleine dingen.

Ellen schrijft over dit soort onderwerpen. Ik ben heel trots het voorwoord bij deze nieuwe uitgave te mogen schrijven!

Stan Kaatee

Directeur Generaal Werk

Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid

1

MOEDERSCHAP

DE NORMAALSTE ZAAK VAN DE WERELD

FEBRUARI 2024

Het eindapplaus sterft weg. Ik sta op om de rij uit te schuifelen. We zijn met zijn tien bij de voorstelling van Jesus Christ Superstar. Een super plan van vrienden om hier met een heel stel heen te gaan. We zitten verspreid over twee rijen. Als ik een stap zet, voel ik een hand die mij vanaf de rij achter mij vastpakt en netjes de rij uitstuurt. De hand, hoe kan het ook anders, is van mijn jongste zoon met wie ik samen hier ben. Hij geeft me een arm en houdt in als de trap begint. De vanzelfsprekendheid van zijn acties ontroert me. Met het grootste gemak laveert hij in de drukte. Onze heenreis vond ik ook al zo speciaal. Per trein reisden we naar Amsterdam Centraal, waarna we op zoek gingen naar de juiste tram. Alleen zou hij het, net als ik, spannend gevonden hebben in de grote stad, maar samen voelt het veilig. De drukke tram, het Leidseplein en het theater, we lopen er doorheen alsof we hier dagelijks komen. Extra bijzonder is het dat deze voorstelling live audiodescriptie heeft. We krijgen uitleg en een kastje met koptelefoon. Tijdens de voorstelling hoor ik zo wat er op het podium te zien is. De voorstelling is indrukwekkend, de beeldbeschrijvingen voegen echt iets toe.

Na afloop gaan we met zijn allen met de tram naar het huis van onze vrienden, waar we napraten en samen eten. Ook in deze tram is het druk. Ik kom terecht op een grote eenpersoonsplek.

Daar past het smalle lijf van onze 16-jarige best naast. Hij nestelt zich heerlijk tegen me aan en vertrouwt erop dat ik oplet waar we moeten uitstappen. Eenmaal bij onze vrienden doet hij zijn eigen ding, al checkt hij subtiel of het goed gaat met het verzamelen van de stukken pizza. Van mijn kant informeer ik of hij genoeg eet en zich vermaakt.

Ik vraag me wel eens af hoe onze kinderen zouden zijn geworden als ik wel had kunnen zien. Een zinloze gedachte, want zo is het niet. Toch kan ik me intens gelukkig voelen als die hulp zo vanzelfsprekend en zonder nadruk opduikt. Mijn gezinsgenoten snappen er niks van als ik ze daar voor bedank. Voor hen is dit de normaalste zaak van de wereld.

HEIMWEE MET EEN ZACHTE G

JULI 2024

Het eindpunt van de trein, het station ruikt naar vers gebakken wafels. Een paar treetjes naar beneden en daar staat een bus waarvan de eindbestemming meteen een golf van herinneringen oproept. Niet veel later lopen we over de markt, tegenwoordig autovrij en ik voel de kinderkopjes onder mijn voeten. Verderop ratelen autowielen over diezelfde kinderkopjes. De geur, het geluid, het dialect dat ik om me heen hoor, alles brengt me meteen terug naar minstens dertig jaar geleden. Natuurlijk kwam ik regelmatig terug naar mijn studentenstad, maar deze keer is extra speciaal. Ik ben hier met onze jongste zoon een paar dagen op stap omdat hij zijn eindexamens heeft gehaald.

Eigenlijk had ik een exotischer oord in gedachten toen ik vroeg of hij het leuk vond een paar dagen weg te gaan om zijn middelbare schooltijd af te ronden. Hij was het die resoluut met dit plan kwam en natuurlijk stemde ik in.

“Mam, zullen we naar Maastricht? Ik ga nu naar mijn vervolgopleiding, weliswaar ergens anders, maar het lijkt me leuk om met jou naar jouw studentenstad te gaan. Even terug naar jouw studietijd nu die van mij begint.”

Vanuit onze hotelkamer kijken we op het Vrijthof waar het podium voor een concertreeks van André Rieu staat opgebouwd.

De zon schijnt en wij strijken neer op een terrasje op het Sint Amorsplein. Naast ons twee studentes druk in gesprek over studieresultaten, hun kamer en medestudenten. Hoe vaak heb ik hier als student niet gezeten?

We willen vanavond naar de film en verkennen vast waar de bioscoop zit. Een enorm gebouw op de plek waar eerder de Sphinx fabriek stond. Vrijwel tegenover de plek waar ik woonde. Daar lopen we natuurlijk langs, foto's maken en aanwijzen bij welk raam mijn kamer zat.

De volgende dag op zoek naar kleding en andere zaken die gekocht moeten worden. Uitrusten op het Onze Lieve Vrouweplein en op zoek naar een van de geveltjes uit Flikken Maastricht. Een rondje over de bruggen levert mooie foto's op en ik laat hem ook nog een paar universiteitsgebouwen zien. Al studeerde ik grotendeels in Randwijck, ik startte in de binnenstad. Ik zou hier nog uren rond willen dwalen, maar een fikse regenbui drijft ons naar binnen.

De volgende dag in de trein naar huis heb ik alweer heimwee. Al weet ik niet precies naar wat. Mijn studententijd, de stad waar ik alle straatjes ken of deze onbezorgde dagen samen. Ik vermoed een mengeling daarvan.

VUURPIJLSNEL

JANUARI 2023

“Nu nog een keer hard op de vier.” Ik schuif mijn sjoelsteen en probeer te mikken op de plek waar ik weet dat “de vier” zit. “De vier, zei ik toch?” lacht mijn man. Het is duidelijk, deze was mis. Ik doe verwoed een nieuwe poging. Het is oudejaarsavond en zoals bij ons thuis vroeger al traditie was, zijn ook wij met ons gezin aan het sjoelen. Ondanks alle goede aanwijzingen blijft mijn score ver achter bij die van de rest. Het geeft niet, het gaat om het meedoen. Eén van onze jongens ziet dat blijkbaar anders. Ineens merkt hij op: “Mama, er is voor jou toch geen bal aan. Je probeert maar wat en hebt eigenlijk geen idee.” Zonder de aanwijzingen zou dat kloppen, maar met een beetje verbale coaching kom ik toch best een eind, vind ik. Genoeg om het leuk te vinden in elk geval. Al spelletjes spelend, oliebollen etend en met de Top 2000 op de radio vliegt de avond voorbij. Dan barst het vuurwerk los. We blijven binnen, op een kort moment in de tuin na. Ik ruik de kruitdamp en schrik op van elke knal. Als het vuurwerk een tijdje gaande is, zegt onze andere zoon ineens: “Hey, mam, dat vuurwerk is voor jou alleen maar geknal, al die mooie kleuren zie jij niet. Weet je eigenlijk nog hoe dat eruit ziet?” Ik zoek in mijn geheugen, maar een goed beeld ontbreekt. Als ik antwoord dat ik het niet precies meer weet, krijg ik een prachtige beschrijving van hem. Welke kleuren er zijn, hoe er eerst goudachtige lijnen zijn en dan na de explosie vooral rood en groen. Ik geniet van het enthousiasme waarmee hij me de lucht beschrijft.

Grappig dat onze pubers tegenwoordig zich soms ineens bewust in mijn situatie proberen te verplaatsen. Zonder medelijden, gewoon pure interesse. Alsof ze zich nu pas af en toe realiseren wat het betekent om niet te kunnen zien. Op naar een nieuw jaar met pubers die steeds een beetje meer volwassen worden en de wereld met andere ogen bekijken. Al blijft hun kinderlijke blik, waarmee ik vooral mama was en mijn blindheid onderdeel van mij, het mooiste cadeau dat ik van ze kreeg.

WAT JE NIET ZIET IS ER NIET

JUNI 2023

Op de avonden dat geen van onze jongens verplichtingen heeft om te sporten of te werken, eten we samen aan tafel. Het moment om met zijn vieren te kletsen over wat er overdag allemaal gebeurd is, meestal over koetjes en kalfjes, zo nu en dan serieus en af en toe dollen we met elkaar. Onze jongens hebben niet altijd zin in dit soort gesprekken en bedenken dan een list. Het was zo'n avond toen de één tegen de ander zei: "Ik noem een land en dan zeg jij hoe de vlag van dat land eruitziet." Ze begonnen simpel met Europese landen. Allerlei landen en vlaggen vlogen over tafel. Ik was na een stuk of drie vlaggen de draad al volledig kwijt. Hoe onze vlag eruitziet, weet ik nog wel en van sommige ons omringende landen weet ik het vaag. Ondertussen werden mij vlaggen van Brazilië, Zuid-Afrika en Australië beschreven. Verrassender nog was dat onze jongens er ongelooflijk veel uit hun hoofd kenden. "Hoe weten jullie dat allemaal?" vroeg ik onnozel. "Mam, die zie je overal bij sportwedstrijden, het songfestival of op televisie."

Ik zag mijn kans schoon en informeerde naar vlaggen van landen waar ik nog nooit over na had gedacht, naar de vlag van Amersfoort en de regenboogvlag. Van die laatste bleek mijn beeld gelukkig te kloppen.

Het spelletje werd saai en ze gingen over op een ander soort vragen. "Weet je nog, vroeger vroegen we altijd aan elkaar: "Wat is op

dit moment je lievelingseten?" "Hey mam," zei een van hen "heb jij eigenlijk lievelingseten? En hoe zit het met je lievelingskleur en met je lievelingsdier?" Ik antwoordde dat ik heel veel dingen lekker vind, dat rood nog steeds mijn lievelingskleur is en dat ik niet echt een lievelingsdier heb. "Mijn lievelingsdier is net als op de basisschool nog altijd een cheeta. Die ziet er fantastisch uit en hij kan heel hard rennen." zegt onze oudste enthousiast. "Grappig," zeg ik "van de meeste dieren weet ik niet eens hoe die eruitzien, dan is het moeilijk te zeggen welke het leukst is."

Het is even stil, hier hebben ze duidelijk nog nooit over nagedacht. In iedere willekeurige natuurfilm zien zij er wel een paar voorbij komen. Uiteindelijk zegt de jongste: "Maar toen je een keer voor je werk moest zeggen welk dier je was, had je toch gezegd dat je een dolfijn was?"

"Ongelofelijk, wat een olifantengeheugen heb jij!" lach ik. "Misschien is een dolfijn inderdaad wel mijn lievelingsdier al heb ik ook die nog nooit gezien." "Maar hoe kan dat dan wel je lievelingsdier zijn?" vraagt de oudste.

"Tja, goede vraag. Ik denk omdat je altijd zulke leuke dingen over dolfijnen hoort."

Als ik die avond in bed lig, denk ik terug aan dit mooie gesprek en realiseer ik me voor de zoveelste keer hoeveel ik niet weet.

Wat je niet ziet, is er voor mij simpelweg niet. Gelukkig mis ik ook heel veel lelijke dingen, dat scheelt dan weer een beetje.